

Domácí násilí a zaměstnání (manuál pro zaměstnavatele)

JAK DOMÁCÍ NÁSILÍ OVLIVŇUJE ZAMĚSTNAVATELE?

Přímý dopad na zaměstnavatele:

- 75% obětí domácího násilí je napadáno také v zaměstnání (prostřednictvím obtěžujících telefonátů i osobních útoků)
- 78% pachatelů domácího násilí využívá prostředky zaměstnavatele k zastrašování a kontrolování svých obětí
- Ztráta kvalitních zaměstnanců, kteří jsou v důsledku DN donuceni odejít ze zaměstnání
- Snížení výkonnosti zaměstnanců, kteří násilí zažívají; i snížení produktivity kolegů, kteří jim pomáhají
- Ztráta důvěryhodnosti a prestiže společnosti, která zaměstnává osobu dopouštějící se násilí na svých blízkých

Dopad na spolupracovníky:

- Pracují za chybějící kolegy
- Jsou rozptylováni od práce
- Jsou vystaveni stresu z toho, že nevědí, jak oběti pomoci
- Jsou bezprostředně ohroženi násilnou osobou na pracovišti, např. když brání ohroženou osobu nebo když jsou předmětem žárlivosti násilného partnera
- Mohou být využíváni násilnou osobou ke kontrole nebo obtěžování oběti

Víte, že v České republice jsou roční náklady způsobené domácím násilím vyšší než 1,3 miliardy Kč?

JAK DOMÁCÍ NÁSILÍ OVLIVŇUJE ZAMĚSTNANCE?

- Zvýšená absence z důvodu fyzických zranění
- Zvýšená absence z důvodu psychického tlaku – vznik depresí, úzkostí, post-traumatické traumatické stresové poruchy, nadužívání alkoholu

- Ztráta volného času kvůli nutnosti řešit situaci – vyhledávání právníků, policie, doktorů, orgánů pečujících o děti
- Opakovaná nepřítomnost na pracovišti způsobená přímo pachatelem DN – zabavení auta, zničení oděvu, zamčení oběti v domě, bránění ve spánku v noci atd.
- Zhoršení reputace způsobené pomluvami ze strany násilné osoby
- Obtěžování a kontrola násilnou osobou přímo na pracovišti – prostřednictvím telefonu, e-mailu i osobně

Eva (36)

Eva je inženýrka ekonomie s desetiletou praxí. Je zaměstnaná ve firmě, která jí zajistila odpovídající školení pro práci na vysoké pozici. Také jí platí jazykové kurzy, stáže v zahraničí a poskytuje benefity na stravování i odpočinek. Eva je schopnou a svědomitou pracovnící. Eva se před rokem seznámila s mužem, do kterého se zamilovala. Postupně jí přítel začal vyčítat, že tráví příliš mnoho času v práci podezírat ji z nevěry s kolegy. Začal ji kontrolovat psát zprávy na které vyžadoval okamžitou práci, kolegy. kontrolovat, zprávy, odpověď, přestože byla Eva v práci. Když nenapsala, byl smutný a říkal, že ho Eva už nemiluje a že má určitě někoho jiného. Občas ji v práci navštěvoval. Ze začátku to Evě přišlo milé, vnímala to jako náklonnost. Když ale jednou neodpověděla, čekal ji doma křik a padla první facka. Eva se styděla někomu svěřit. Měla pocit, že selhává ona, že je to její chyba, že přítele nedokáže uklidnit. Násilí se ale stupňovalo a přítel ji začal trestat téměř denně.

Časem si kolegyně všimnuly jejich drobných zranění, pozdních příchoďů, nervozity, nesoustředěnosti, častých nemocí. Také nadřízení jí začali vyčítat opakované chyby, kterých se dopouštěla. Eva se jedné z kolegyně svěřila se svým trápením a ta jí doporučila, aby o svých problémech informovala také nadřízené.

- *Co byste dělali vy, kdyby za vámi Eva přišla a seznámila vás s tímto soukromým problémem?*
- *Je podle vás Eva perspektivní zaměstnanec i přesto, že čelí závažným osobním problémům?*
- *Jaká by byla vaše reakce, pokud by k incidentu došlo přímo na pracovišti?*
- *Vyplatí se investice do nového zaměstnance nebo investice do Evy?*
- *Jak by bylo možné Evě v dané situaci pomoci?*

Karel (52)

Karel je zaměstnancem ve firmě již dvacet let. Má na starosti deset zaměstnanců a je ceněným členem týmu. Před rokem jeho manželka podala žalobu o rozvod. Od té doby je Karel našťvaný, velmi křičí na své podřízené, má problémy udržet emoce. Postupně se z různých zdrojů dozvídáte, že Karel svoji ženu bil a dokonce několikrát napadl i svoje děti. Nyní často ženě volá, využívá pracovní telefon i počítač k tomu, aby svoji ženu kontaktoval. Ostatním zaměstnancům to začíná být nepříjemné, ale do jeho osobních záležitostí nechtějí zasahovat. Protože je Karel poměrně známý v okolí, dostanou se tyto informace také do médií, která začnou jeho soukromí otevírat, přičemž samozřejmě zmiňují i jméno firmy.

- *Jak myslíte, že mohou zákazníci reagovat na informaci, že vaše firma zaměstnává Karla?*
- *Jaká by byla vaše reakce vůči Karlovi a jeho chování na pracovišti?*
- *Jaká by byla vaše reakce a vyjádření směrem k médiím?*

Víte, že oběti domácího násilí bývají i osoby vzdělané a úspěšné?
Víte, že oběti domácího násilí může být i muž?

Víte, že existují programy pro osoby, které nevládají agresí ve vztazích?

Petr (21)

Petr je vyučený číšník a pracuje ve svém prvním zaměstnání dva roky. Je šikovný a hosté i zaměstnavatel jsou s ním spokojeni Petr měl krátkou známost s jednou dívkou Poměrně brzy vztah ukončil Dívka však ukončení vztahu odmítla a nadále Petra kontaktuje.

Denně mu píše i třicet sms zpráv, neustále mu volá z různých telefonních čísel. Téměř denně chodí do restaurace, kde Petr pracuje a pozoruje ho. Nebývá nikdy agresivní, ale Petr je z ní nervózní. Dívka občas informuje náhodné hosty v restauraci, že je Petr její přítel a že jsou zasnoubeni. Pokud se Petr na některou zákaznici usměje, tak tato dívka vyvolá žárlivou scénu. Taková zákaznice pochopitelně už znovu přijít nechce. Petr se obává, že jej zaměstnavatel kvůli tomu vyhodí z práce. Sám ale také zvažuje odchod a změnu bydliště.

- *Co byste dělali vy, pokud byste byli provozovateli restaurace?*
- *Napadá vás účinný způsob, jak Petrovi pomoci, aby se nemusel stěhovat a měnit zaměstnání?*

Víte, že stalking, nebo-li nebezpečné pronásledování, je trestným činem?
Víte, že soud může nařídit zákaz kontaktu s ohroženou osobou?

Jak pomoci zaměstnanci, který je obětí domácího násilí nebo stalkingu?

Pokud se vám zaměstnanec nebo kolega svěří s tím, že zažívá domácí násilí nebo stalking, je to pro něj velmi citlivá informace, proto mu vždy:

- **důvěřujte**, nepátřejte po důkazech, nezlehčujte jeho problém, vyjádřete mu podporu
- **nabídněte pomoc** v rámci možností vaší firmy (organizace) – neplacené volno, výměna služeb, flexibilní pracovní doba
- **neenuťte jej ihned situaci řešit**, nedávejte ultimáta – jedná se o velmi intimní problém a každý člověk potřebuje jinou dobu k tomu, aby jej vyřešil
- ujistěte jej, že **neponese následky** za potíže, které v práci působí přímo násilná osoba nebo stalker (opakované telefonáty nebo návštěvy na pracovišti atd.)
- **zachovejte jeho soukromí** a ostatní zaměstnance v případě potřeby informujte jen s jeho souhlasem
- **vytvořte bezpečnostní plán** pro případ návštěvy násilné osoby na pracovišti
- **předějte kontakty na intervenční centrum** v místě bydliště nebo jinou neziskovou organizaci

Víte, že soud může na návrh ohrožené osoby zakázat násilné osobě kontakt a vstup do společného obydlí až na jeden měsíc? A že tento zákaz lze prodloužit až na půl roku?

V případě, kdy dojde k incidentu přímo na pracovišti, neváhejte **zavolat Policii ČR (158)** – je nezbytně nutné zachovat ohrožené osobě pocit bezpečí v zaměstnání.

Víte, že většina obětí domácího násilí vnímá místo výkonu zaměstnání jako jediné bezpečné prostředí?

ZAMĚSTNANEC JAKO NÁSILNÁ OSOBA

Pokud se vám zaměstnanec nebo kolega svěří s tím, že se dopouští násilí na svých blízkých, tak to může znamenat, že chce svoje chování změnit, proto jej:

- **neodsuzujte**, přiznat si problém vyžaduje velkou odvahu
- **ujistěte**, že tato informace zůstane mezi vámi
- **podpořte** v rozhodnutí problém řešit a nabídněte mu v rámci možností prostor k návštěvám psychologa či specializovaného centra (např. neplacené volno, flexibilní pracovní doba, výměna služeb)
- **předějte mu kontakty na centra zabývající se tímto problémem**, případně doporučte návštěvu psychologa

Víte, že Policie ČR může násilnou osobu vykázat ze společného obydlí na deset dní a zakázat jí kontakt s ohroženou osobou?

Co je domácí násilí a jak jej rozpoznat?

Domácí násilí je fyzické, psychické, sexuální či ekonomické násilí mezi blízkými osobami žijícími společně v jedné domácnosti. Dochází k němu opakovaně zpravidla v soukromí, tedy „za zavřenými dveřmi“, mimo kontrolu společnosti. Pro domácí násilí je charakteristické, že intenzita násilných incidentů se stupňuje a role násilné a ohrožené osoby se nemění. **Domácím násilím může být** v různých životních situacích **ohrožen každý člověk**. V roli oběti se mohou ocitnout ženy i muži. Zvlášť zranitelnou skupinou jsou děti, senioři a lidé s handicapem.

Víte, že týrání osoby žijící ve společné domácnosti je trestným činem?

Domácí násilí se může objevit ve vztahu partnerském, v manželství, mezi sourozenci, mezi dospělými dětmi a jejich rodiči nebo prarodiči. **Osobou, která se násilí dopouští, může být kdokoliv**. A to bez ohledu na věk, vzdělání, fyzickou sílu nebo společenské postavení.

Stalking neboli nebezpečné pronásledování je obtěžující kontaktování osoby, která tento kontakt odmítá. Může se jednat o kontakt osobní nebo prostřednictvím e-mailů, telefonátů, sms zpráv.

Rozpoznat domácí násilí nebo stalking může být proto velmi obtížné. Ne vždy musí mít podobu těžkých zranění nebo podlitin na viditelných místech. Ne vždy se musí jednat o stovky sms zpráv denně. Je na odbornících, aby rozpoznali, zda se jedná o domácí násilí nebo jinou formu obtížného soužití a zda míra kontaktů překročila hranici pro stalking.

Mějte však na paměti, že každé takové soužití je pro osobu, která se vám svěřila, vyčerpávající. Potřebuje především podporu a pochopení, proto ji nikdy nehodnoťte a neodsuzujte.

Kde najdete odborníky na danou problematiku?

PRO OSOBY OHROŽENÉ DOMÁCÍM NÁSILÍM:

Spondea – Intervenční centrum

Sýpka 25, Brno-Černá Pole

Tel.: +420 544 501 121, +420 739 078 078

E-mail: intervencni-centrum@spondea.cz

Chat: www.chat.ic-brno.cz

Web: www.ic-brno.cz

Víte, že děti, které jsou přítomny násilí mezi rodiči trpí stejně jako by byly přímou obětí?

PRO OSOBY NEZVLÁDAJÍCÍ AGRESI VE VZTAZÍCH:

Spondea

Sýpka 25, Brno-Černá Pole

Tel.: +420 725 005 367

E-mail: nasilivrodine@spondea.cz

Web: www.nasilivrodine.cz

Víte, že existují intervenční centra, která osobám ohroženým domácím násilím nabízejí zdarma psychologickou, sociálněprávní a právní pomoc?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz